

Plan i program rada
Narodne knjižnice i čitaonice Jastrebarsko
za 2020. godinu

Jastrebarsko, 4. listopada 2019.

1. Rad s korisnicima

U Narodnoj knjižnici i čitaonici Jastrebarsko želje i potrebe korisnika zadovoljavaju se nabavom tražene knjižnične građe (knjižne i neknjižne), organizacijom kulturnih i edukativnih programa, rješavanjem informacijskih upita, suradnjom sa srodnim ustanovama kroz organizaciju zajedničkih programa s ciljem poticanja čitanja i promoviranja knjižnice kao zajedničkog, svima dostupnog prostora.

U 2020. planira se jednako radno vrijeme za korisnike kao i prethodnih godina – radnim danom od 8 do 18 sati, a subotom od 8 do 12 sati. Radno vrijeme za korisnike Narodne knjižnice i čitaonice Jastrebarsko je 54 sati tjedno. Kako su u Narodnoj knjižnici i čitaonici Jastrebarsko zaposlene dvije djelatnice, rad knjižnice se prilagođava u prilikama spriječenosti knjižničara (službena odsustva zbog stručnog usavršavanja, stručnih obaveza, bolovanja ili godišnjeg odmora i sl).

Deset sati tjedno predviđeno je za stručne knjižničarske poslove (koji se ne obavljaju u radu s korisnicima) kao što su: plan nabave, nabava građe, katalogizacija, uvođenje podataka o građi u računalo, signiranje, lijepljenje naljepnica, omatanje knjiga u zaštitne folije, smještaj na police i raspored građe, pospremanje vraćenih knjiga, poslovi vezani uz programsko, financijsko i administrativno vođenje knjižnice, osmišljavanje, organizacija i koordinacija kulturno-edukativno-animacijskih aktivnosti, provođenje propisa o zaštiti osobnih podataka i sl. Kako deset sati nije dovoljno da se svi navedeni poslovi obave izvan radnog vremena za korisnike, oni se također obavljaju u vremenu kada se radno vrijeme djelatnica preklapa.

Za 2020. u planu je:

- nastavak formiranja knjižničnog fonda na temelju potreba i želja korisnika i u skladu sa Standardima za narodne knjižnice u Republici Hrvatskoj (NN 58/99) i financijskim mogućnostima knjižnice
- rad s korisnicima i građom, rješavanje informacijskih upita, pomoć u korištenju knjižničnih usluga, upoznavanje s fondom putem izložbi građe
- organizacija kulturnih i edukativnih programa za djecu
- organizacija kulturnih i edukativnih programa za odrasle
- uvođenje novih tehnologija u radu s korisnicima
- nastavak provođenja revizije

- adaptacija i opremanje prostorije zavičajne zbirke
- opremanje Čitaonice
- opremanje središnjeg informacijsko-posudbenog punkta
- opremanje Odjela za odrasle dodatnim policama za knjige

2. Nabava, obrada građe

Nabava knjižne građe (knjiga) i neknjižne građe (periodika, igračke) odvija se na oba odjela i za obje zbirke.

Sredstva za nabavu građe osiguravaju se u proračunima Grada Jastrebarsko, Zagrebačke županije i Ministarstva kulture Republike Hrvatske te vlastitim sredstvima. Najveći dio knjižnične građe Narodna knjižnica i čitaonica Jastrebarsko nabavlja kupnjom, dio građe osigurava Ministarstvo kulture putem redovnih godišnjih otkupa, a manji dio knjižnica prima kao poklone fizičkih i pravnih osoba.

S obzirom na ograničena financijska sredstva, tijekom 2019. nismo uspjeli povećati nabavu jedinica periodike, ali nam je povećanje broja jedinica periodike putem godišnje pretplate u planu za 2020. godinu. Ponajprije bismo se usmjerili na nabavu dnevnih tiskovina kao što su Jutarnji list, Večernji list, 24 sata te popularno-znanstvenih i dječjih časopisa kao što su National Geographic Hrvatska, Meridijani, Unikat: ideje za kreativne, Radost i sl.

Posebna se briga vodi oko nabave građe za zavičajnu zbirku, što uključuje knjige koje se izdaju o Jastrebarskom i njegovim značajnim ljudima kod nas i u svijetu, publikacije objavljene na teritoriju Jastrebarskog te publikacije građana Jastrebarskog bez obzira na mjesto izdavanja.

Sve kupljene i poklonjene knjige se stručno obrađuju. Sva građa koja stiže u knjižnicu, prije nego što postane dostupna krajnjem korisniku, prolazi stručnu (katalogizacija, klasifikacija) i tehničku (inventarizacija, žiganje, ispis i lijepljenje barkod naljepnica, omatanje u zaštitnu foliju) obradu. Tek nakon obrade građa je „spremna“ za posudbu.

Od 2019. godine korisnici knjižnice mogu računalno pretraživati mrežni katalog knjižnice koji im je dostupan na mrežnim stranicama Centra za kulturu <http://www.czk-jastrebarsko.hr>.

U 2020. planira se nabava:

- novih naslova beletristike za odrasle (35 %)

- novih naslova (ili dodatnog broja primjeraka) lektire za osnovnu i srednju školu, slikovnica, beletristike za djecu i mlade (30 %)
- popularno-znanstvenih naslova (15 %)
- referentne građe (5 %)
- neknjižne građe i igračaka (5 %)
- periodike za djecu i odrasle (10 %)

3. Zaštita knjižne građe

U skladu s Pravilnikom o zaštiti knjižnične građe (NN 52/05) knjige je potrebno zaštititi od oštećenja i habanja namjenskom folijom. Tijekom 2020. godine nastavit će se s omatanjem novonabavljene građe u kvalitetne zaštitne folije za čiju će kupnju biti planirano izdvajanje financijskih sredstava. Korištenjem *Neschen* zaštitnih folija za knjige vijek trajanja svakog omotanog sveska uvelike je produžen, zbog čega se troši manje novca na nabavu/zamjenu uništenih knjiga.

4. Revizija

S 1. listopada 2019. godine započeli smo s planiranom provedbom otpisa i revizije pomoću računalnog programa ZaKi koju tijekom prve polovice 2020. godine planiramo privesti kraju. Na prijedlog voditeljice knjižnice Upravno vijeće Centra za kulturu Jastrebarsko donijelo je Odluku o reviziji i otpisu građe te imenovalo Povjerenstvo za provođenje revije koje treba izdvojiti uništenu, dotrajalu i zastarjelu građu iz knjižničkog fonda i popisati je te popise dostaviti na uvid nadležnoj matičnoj knjižnici, a zatim Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu. Građu za koju neće postojati pisani zahtjevi ni matične niti Nacionalne i sveučilišne knjižnice planiramo pokloniti ili poslati na preradu papira.

5. Događanja

Kako je trend struke i budućnost narodnih knjižnica upravo postati prostorom socijalne, kulturne i informacijske interakcije, kulturno-edukativne i animacijske aktivnosti dobivaju na važnosti. Nova je uloga knjižnice da postane „dnevni boravak“ svoje zajednice i „treći prostor“ svojih korisnika (nakon doma i radnog mjesta/mjesta obrazovanja). Suradnjom s

ustanovama i udrugama te uključivanjem u njihove aktivnosti i programe Knjižnica će se uključiti u svakodnevni život zajednice i time postati jedan od nositelja promjena na društvenoj i osobnoj razini.

U 2020. za sve skupine korisnika i sve segmente javnosti ponudit će se raznovrsni programi:

- a) kreativne radionice i bajkaonice za djecu – provodit će se jednom mjesečno.
- b) književni susreti – održavat će se povremeno (Noć knjige, Mjesec hrvatske knjige).
- c) stručno-popularna predavanja – održavat će se povremeno (Noć knjige, Mjesec hrvatske knjige) i u suradnji s stručnim osobama i udrugama.
- d) izložbe knjižnične građe – održavat će se povremeno i prigodno (Mjesec hrvatske knjige, Dan grada Jastrebarsko).

Knjižnica prati važne obljetnice i datume značajne za knjižničnu struku (Noć knjige, Dan narodnih knjižnica, Mjesec hrvatske knjige, Međunarodni dan dječje knjige i sl.) ali i događanja u gradu Jastrebarsko (Dan grada Jastrebarsko, Dani vina i sl.) i 2020. uključit će se prigodnim programima u njihovo obilježavanje.

Najnaglašeniju edukativnu i animacijsku djelatnost knjižnica pruža svake godine u Mjesecu hrvatske knjige od 15. listopada do 15. studenoga. U tom vremenu se izmjenjuju grupe predškolske i školske djece koje se upoznaju s knjižnicom, mogućnostima i sadržajima koje ima ona pruža. U knjižnici i dvoranama Centra za kulturu održavaju se predstavljanja knjiga, radionice, susreti i pričaonice.

Međunarodni dan dječje knjige obilježit ćemo:

- podupiranjem akcije Čitam, dam, sretan sam – svoju knjigu daruj i tuđe srce obraduj!

Narodna knjižnica i čitaonica Jastrebarsko uz inicijativu Inkluzivnog centra Profectus i udruge Društvo Naša djeca Jastrebarsko uključit će se u akciju Čitam, dam, sretan sam – svoju knjigu daruj i tuđe srce obraduj! Povodom Međunarodnog dana darivanja knjiga uputit ćemo poziv svoj djeci i roditeljima našeg kraja da se pridruže akciji darivanja knjiga i slikovnica te knjigu donesu u Narodnu knjižnicu i čitaonicu Jastrebarsko od 1. do 14. veljače 2019., a mi ćemo se pobrinuti da knjige razvesele mališane u pedijatrijskim ambulantomama Doma zdravlja Jastrebarsko.

Noć knjige obilježit ćemo:

- književnom večeri ili stručno-popularnim predavanjem ili promocijom knjiga
- buvljakom knjiga – posjetitelji će moći kupiti knjige i udžbenike po povoljnim cijenama.

Mjesec hrvatske knjige obilježit ćemo brojnim aktivnostima i događanjima za djecu i odrasle:

- promocijom knjiga za odrasle
- promocijom slikovnica za djecu
- kreativnom pričaonicom – u suradnji s voditeljicom Leom Đido Božak
- bajkaonicom – u suradnji s Društvom naša djeca Jastrebarsko
- izložbom grafika, razglednica, knjiga i časopisa s motivima grada Jastrebarsko – povodom Dana grada Jastrebarsko
- buvljakom knjiga.

Adventsko razdoblje obilježit ćemo:

- kreativnom pričaonicom – u suradnji s voditeljicom Leom Đido Božak
- bajkaonicom u suradnji s Društvom naša djeca Jastrebarsko.

6. Adaptacija i opremanje prostora Knjižnice

Narodna knjižnica i čitaonica Jastrebarsko smještena je u prostor čija kvadratura (200 m²) predstavlja jedan od glavnih limitirajućih faktora daljnjeg rasta i razvoja knjižnične djelatnosti. Iz navedenoga se razloga ne nabavlja odgovarajući broj novina i časopisa te igraćaka za djecu predškolske dobi. Iz istog razloga ne posjedujemo dostatan broj računala za korisnike i dostatan prostor za održavanje programa. Budući da trenutno ne postoji mogućnost preseljenja Knjižnice u veći i funkcionalniji prostor, adaptacijom prostorija i njihovim opremanjem želimo stvoriti osnovne uvjete kako bismo kao lokalno informacijsko,

obrazovno, kulturno, komunikacijsko i socijalno središte grada Jastrebarsko svojim korisnicima omogućili pristup kulturnom i intelektualnom kapitalu.

Adaptacija i opremanje prostorije zavičajne zbirke

Narodna knjižnica i čitaonica Jastrebarsko vodi zavičajnu zbirku te je ona, sukladno Standardima za narodne knjižnice, smještena u zasebnu prostoriju ukupne površine cca 13 m². Smještaj Knjižnice u staroj zgradi glavni je razlog pojavljivanja problema u održavanju prikladnih uvjeta za čuvanje knjižnične građe. Zbog masivnih debelih zidova pojavljuje se problem vlage. Visoka količina vlage, neodgovarajuća temperatura i ograničeno strujanje zraka pokazali su se kao idealni uvjeti za rast i razvoj plijesni koja uzrokuje propadanje materijala. Kako bismo očuvali i zaštitili građu, odlučili smo se za adaptaciju i opremanje prostora Knjižnice, a budući da je očuvanje kulturne baštine za buduće naraštaje jedna od glavnih knjižničnih zadaća, prioritet smo dali prostoriji u kojoj je smještena zavičajna zbirka. U 2020. planiramo adaptaciju koja uključuje hidroizolaciju zidova i podova, oblaganje dijela zidova gipskartonskim pločama, demontažu stare i izradu nove podne obloge te bojanje zidova i stropa. Cilj je adaptacije iz jedne nefunkcionalne stvoriti funkcionalnu prostoriju koja će biti prilagođena potrebama knjižnice za promoviranje i zaštitu kulturne baštine i zavičajnoga naslijeđa. Projekt adaptacije usko je vezan uz projekt opremanja prostorije. Nakon što bismo adaptacijom stvorili povoljne uvjete za čuvanje građe, opremanjem bismo osigurali kvalitetno rukovanje i korištenje iste.

Područje ulaza u knjižnicu

Područje ulaza u knjižnicu je mjesto gdje korisnici dobivaju prve informacije o knjižnici i zajednici u kojoj se ona nalazi. Iz toga bi razloga u tom dijelu knjižnice trebali biti smješteni nosači za letke i brošure, pano za obavijesti o događanjima u knjižnici i u Gradu, panoi s funkcijom izložbenog prostora, plan prostora knjižnice i sl. Tijekom 2020. godine planiramo opremanje hodnika panoima koji bi služili kao izložbeni prostor u kojem bismo građu i zanimljive teme, najčešće povezane s obljetnicama znamenitih književnika, umjetnika, znanstvenika te događaja, predstavljali u obliku tematskih izložbi. Izložbeni bismo prostor koristili i za izlaganje dječjih radova koji nastaju u sklopu aktivnosti „Kreativna pričaonica“.

Središnji informacijsko-posudbeni punkt

Uz ranije spomenuti nedostatak prostora, slaba opremljenost predstavlja drugi najznačajniji faktor koji otežava rad te negativno utječe na razvoj dodatnih knjižničnih usluga Narodne knjižnice i čitaonice Jastrebarsko. Godine 1991, prilikom selidbe u veći prostor, Knjižnica je opremljena rabljenom opremom – knjižničnim pultom, policama za knjige, kolicima za knjige, stolom i stolicama za studijski rad – koje je donirala jedna slovenska knjižnica. Ista ta oprema i dan-danas je dio inventara naše knjižnice iako je otada prošlo 29 godina. S obzirom na dotrajalost opreme i tehnološka postignuća našega društva koja mijenjaju način poslovanja knjižnice željeli bismo krenuti u renovaciju dijela opreme. Za opremanje radnog prostora potrebno je nabaviti knjižnični pult, stol za tehničku obradu knjižne građe, uredske stolice i kolica za knjige. Tijekom 2020. planiramo nabavu navedene opreme koja bi doprinijela prepoznatljivosti knjižnice u lokalnoj sredini i unapređenju rada.

Čitaonica

Tijekom 2020. godine planiramo opremiti i urediti kutak za čitanje. Prvi korak bi bio nabava novih naslova periodike te promocija nove knjižnične usluge u javnosti. Sljedeći je korak opremanje prostora trosjedom, foteljama i nižim stolićem te tepihom. Time bismo stvorili ugodan prostor za naše korisnike koji zbog čitanja novina i časopisa duže borave u knjižnici.

Opremanje Odjela za odrasle policama za knjige

S obzirom na bogatstvo knjižničnog fonda s kojim Knjižnica raspolaže, a u skladu s Pravilnikom o zaštiti knjižnične građe (NN 52/05) kojim se uređuju uvjeti čuvanja i načini pohrane knjižnične građe, u planu nam je nabava dodatnih policama za knjige kako bi građa bila složena prema pravilima knjižnične struke.

7. Stručno usavršavanje

U okviru stručnog usavršavanja knjižničara podrazumijeva se praćenje stručne literature, praćenje rada drugih knjižnica, prisustvovanje stručnim skupovima i godišnjim skupštinama knjižničarskih društava, konzultacije i suradnja sa Matičnom i razvojnom

službom Knjižnica grada Zagreba te općenito suradnja i razmjena iskustava s kolegicama i kolegama.

U 2020. u planu su stručna usavršavanja, skupovi i sastanci:

- redovni sastanci ravnateljica narodnih knjižnica Zagrebačke županije s voditeljicom Matične i razvojne službe KGZ-a
- sudjelovanje na stručnim skupovima u organizaciji knjižnica i knjižničarskih društava
- edukacije za prijavu i provedbu projekata

8. Promidžba i informiranje

Djelatnost i poslovanje Knjižnice promicat će se putem tiskanih i elektroničkih medija te putem radiostanice. Djelatnost Knjižnice promicat će se i putem mrežne stranice Centra za kulturu Jastrebarsko, u čijem je Knjižnica sastavu.

U 2020. godini u planu je izrada nove mrežne stranice koja bi bila preglednija, funkcionalnija i jednostavna za korištenje od sadašnje. Kao rezultat očekujemo povećanje informiranosti i vidljivosti Knjižnice u javnosti.

9. Ostali poslovi

Osim knjižničarskih poslova (zaduživanje i razduživanje građe, nabava i stručna obrada knjiga i neknjižne građe, formiranje zbirki, revizija, uvođenje novih knjižničnih usluga), knjižničarka/voditeljica radi i druge poslove kao što su vođenje statistike, blagajnički poslovi, pisanje izvješća, planova i programa za Grad Jastrebarsko, Ministarstvo kulture Republike Hrvatske i Zagrebačku županiju, usklađivanje poslovanja knjižnice s računovodstvom, upoznavanje javnosti s djelovanjem knjižnice, usklađivanje knjižnične dokumentacije s pozitivnim zakonskim propisima Republike Hrvatske itd.

10. Zaključak

Programi Knjižnice podupiru i promiču kulturne vrijednosti u zajednici: očuvanje baštine, povijesti i tradicije lokalne zajednice, ohrabrivanje kulturnog razvoja ljudi svih dobnih skupina, osiguravanje prostora za formalno i neformalno okupljanje građana, podrške

multikulturalnosti u lokalnoj zajednici i društvu u cjelini, upoznavanja i afirmiranje kulture manjina i drugih kultura. Predloženi programi realizirat će se u skladu s financijskim, kadrovskim i prostornim mogućnostima uz maksimalno zalaganje zaposlenika i racionalno trošenje sredstava.